

Humanističke i društvene znanosti odgovorne za povratak povjerenja u ljudske vrijednosti i vrline

Svjedočimo devalvaciji društvenih, političkih i moralnih vrijednosti. S druge strane sustav visokog obrazovanja i znanosti treba se reformirati, razvijati, ići ukorak sa svjetskim trendovima. Sa stanovišta javne funkcije Filozofskih fakulteta, ovo je kritičan trenutak razvoja znanosti i visokog obrazovanja, ali reformski procesi ne smiju biti uvjetovani i podređeni kriznim okolnostima

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ
Snimio Marko GRACIN

RIJEKA ▶ Odlukom Fakultetskog vijeća Filozofskog fakulteta, koju je potvrdio i Senat Sveučilišta u Rijeci, s novom akademskom godinom dekan te visokoškolske ustanove bit će izv. prof. dr. Aleksandar Mijatović. Njegov će trogodišnji mandat započeti s prvim danom listopada kada će preuzeti dužnost od aktualne dekanice izv. prof. dr. Ines Srdoč-Konestra, a novoimenovani dekan radi na Odsjeku za kroatistiku riječkog Filozofskog fakulteta, gdje je bio i član Odsjeka za kulturalne studije te je obnašao i funkciju pročelnika riječkog Odsjeka za kroatistiku.

Radio je i na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a prva je radna iskustva stjecao i u redakciji Novog lista. Mijatović

je autor četiriju knjiga, 100 znanstvenih i stručnih radova, obnašao je funkciju glavnog urednika Fluminensije: časopisa za filološka istraživanja te je vodio i surađuje na projektima Hrvatske zaklade za znanost, a koordinirao je i projekte usklađivanja s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. Sudjelovao je i rukovodio radom sveučilišnih i nacionalnih tijela te surađuje s lokalnom upravom i samoupravom. Navodeći kako želi zahvaliti članovima Fakultetskog vijeća i zaposlenicima Filozofskog fakulteta u Rijeci na ukazanom povjerenju izv. prof. dr. Mijatović ističe angažman Uprave na čelu s aktualnom dekanicom da se u ovim složenim okolnostima osigura postupak izbora novoga dekana.

Složene okolnosti

Predstavljajući pak program svog dekanskog mandata kaže

Područje STEM-a transformira se u STEAM, povezivanjem s umjetnostima u najširem smislu te riječi – Aleksandar Mijatović

da ističe područja djelovanja usmjerena na studente i studentske programe, istraživanje i znanost, kadrovsko planiranje, javnu funkciju, organizaciju i stručne službe, mobilnost i internacionalizaciju. Područja djelovanja povezuje s društvenim, gospodarskim, zdravstvenim i zakonskim okolnostima.

– Program temeljem na strateškim dokumentima Sveučilišta u Rijeci i Filozofskog fakulteta u Rijeci. Načelo djelovanja je kontinuitet s dosadašnjim Upravama, otvorenost i dijalog sa svim akterima sustava znanosti i visokog obrazovanja te širim, društvenim i gospodarskim kontekstom. Sustav visokog obrazovanja i znanosti dio je zajednice, ali kao i svaki njezin član, moramo istovremeno biti odlučni, ali ne i tvrdoglavi, držati do sebe, uvažavajući neposredne okolnosti. S jedne su strane svi dijelovi društva zahvaćeni gospodarskom i zdravstvenom krizom. Svjedočimo devalvaciji društvenih, političkih i moralnih vrijednosti. S druge se strane sustav visokog obrazovanja i znanosti treba reformirati, razvijati, ići ukorak sa svjetskim trendovima. U tim su reformskim procesima napravljeni zapaženi iskoraci. Sa stanovišta javne

funkcije Filozofskih fakulteta ovo je kritičan trenutak razvoja znanosti i visokog obrazovanja, ali reformski procesi ne smiju biti uvjetovani i podređeni kriznim okolnostima. Trebamo biti kritični prema samima sebi, ali i prema kriznom okruženju, tražiti od samih sebe da budemo bolji, ali da se institucije, društvo i gospodarstvo oporavljaju u cjelini, međusobno povezani. U prilog usuglašenim, koordiniranim reformskim procesima idu aktualni nacionalni dokumenti koji se odnose na razvoj i oporavak hrvatskog društva i gospodarstva. U tim se dokumentima naglašava razvoj kompetencija koje se steču kroz ishode učenja u studijskim programima u humanističkim i društvenim obrazovnim područjima, poručuje izv. prof. dr. Mijatović.

Europski dokumenti

Dodaje i da glavni europski dokumenti, poput Europskog prostora obrazovanja, ističu razvoj čitalačke pismenosti, kritičkog mišljenja i kreativnog izražavanja. To su ishodišne kompetencije za čiji su razvoj zaduženi filozofski fakulteti pa novoizabrani dekan kaže da se u središtu obnove društva pogođenog

pandemijom vraćamo vrijednostima kao što su kulturna raznolikost, identitet, veza između tradicije i aktualnosti, tolerancija, solidarnost i empatija.

– Područje STEM-a transformira se u STEAM, povezivanjem s umjetnostima u najširem smislu te riječi. Ovo je trenutak kada humanističke i društvene znanosti moraju preuzeti odgovornost za vraćanje povjerenja u najdublje ljudske vrijednosti i vrline.

Polazeći od toga, želimo nastaviti proces izgradnje Filozofskog fakulteta u Rijeci kao institucije koja se brine za svoje studente, prati njihove uspjehe tijekom studija i ulaskom u svijet rada. Želimo tržištu rada poslati poruku da naši studenti, sa svih naših odsjeka, razvijaju kompetencije za obavljanje različitih zanimanja, ne samo onih usko povezanih sa strukom. Osim naših odsjeka, pozivamo na suradnju fakultete u drugim znanstvenim i obrazovnim područjima, poslodavce svih sektora, institucije, civilni sektor, lokalnu upravu i samoupravu, navodi dekan.

Iznoseći mišljenje da bogatstvo Filozofskog fakulteta u Rijeci leži u raznolikosti njegovih studijskih programa i razvedenosti kompetencijskih

“Načelo djelovanja je kontinuitet s dosadašnjim Upravama, otvorenost i dijalog sa svim akterima sustava znanosti i visokog obrazovanja te širim, društvenim i gospodarskim kontekstom

prof. dr. Aleksandar Mijatović

profila kaže i da europski te nacionalni dokumenti u središte društvene, gospodarske i političke preobrazbe smještaju materinski jezik, višejezičnost, razne forme pismenosti, umjetnost, kulturu, identitet, kritičko mišljenje, kreativno izražavanje, različite oblike baštine, građanski angažman.

– To nisu naprosto ideje niti birokratske tlapnje, to su stvari koje nam je društvo povjerilo da ih svakodnevno radimo, u predavaonici i znanstvenim publikacijama. Naš rad vrednuju svi, od studenata do različitih sveučilišnih, nacionalnih i međunarodnih tijela. Zato i mi, i šira zajednica u to trebamo vjerovati, poručuje.

Poziv na suradnju

Poziv na suradnju temelji na više programskih mjera te najavljuje nastavak procesa usklađivanja studijskih programa s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom, težeći usklađivanju studijskih programa s tržištem rada. Usuglašavanje s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom odvija se na nacionalnoj razini svih srodnih studija, a Filozofski fakultet u Rijeci sudjeluje u više takvih projekata kao nositelj i partner.

– Osim u nastavničkom segmentu, radit ćemo na širenju ponude ne-nastavnčkog profila studijskih programa. Očekujemo podršku naših alumna, osobito onih koji su svoje karijere izgradili u raznovrsnim sektorima. U segmentu mobilnosti i internacionalizacije, usmjerit ćemo pozornost na povećanje broja studijskih programa na stranim jezicima. Neki su već u pripremi i trebamo uložiti napore da ih podupremo od akreditacije do izvedbe, a ostale treba obodriti u takvu iskoraku. Ukratko, u ovome dijelu radimo na dva cilja, jačanje zapošljivosti naših studenata i što veća prisutnost stranih studenata na Filozofskom fakultetu u Rijeci i Sveučilištu u Rijeci, zaključuje izv. prof. dr. Mijatović.

Samoodrživost institucije

Novoizabrani dekan kaže da se u području istraživanja i znanosti nastavlja s trendom kvalitativnog i kvantitativnog rasta znanstvenih publikacija.

– Razvijamo izdavačku djelatnost institucije u smjeru njezine međunarodne prepoznatljivosti. Internacionalizacijom znanosti radimo na njezinu nacionalnom ugledu. Višejezičnost znanstvenog rada, kao i obrazovnog, uostalom, oduvijek je bila središnje obilježje intelektualne djelatnosti. S obzirom na visoke znanstvene kapacitete odsjeka, očekujemo još odvažnije iskorake u projektnoj djelatnosti. Osim temeljnih istraživanja, podupiremo razvojna i primijenjena istraživanja u partnerstvima s drugim sektorima. Svi naponi koje poduzimamo u okviru temeljnih djelatnosti ustanove, znanosti i obrazovanja, uporište su kadrovske stabilnosti institucije. U tom dijelu težimo stabilnosti i kontinuitetu. Međutim, vjerujemo da intenzivna djelatnost u razvoju studijskih programa i znanstvenih projekata doprinosi razvijanju kadrovskih potencijala ustanove. Želimo razmišljati o samoodrživosti institucije, što je dio naših strateških dokumenata. Moguće je da mnogima ideja samoodržive institucije pobuđuje negativne asocijacije, da postoji skepsa da filozofski fakulteti mogu barem jednim, i to znatnim dijelom, podupirati sami sebe. Međutim, mislim da se znanstveni, obrazovni i stručni integritet ustanove te njezina samoodrživost međusobno ne potiru. Naši pravni i strateški dokumenti pretpostavljaju takvu transformaciju, njoj bi trebalo težiti i postupno je pripremati, najavljuje izv. prof. dr. Mijatović.